

Valikoivan muuttoliikkeen prosessit asuinalueiden eriytymiskehityksessä – asukkaiden näkemykset ja valinnat pääkaupunkiseudulla

Hanna Dhalmann
YM 28.5.2013

-
- Tutkimushanke käsittelee koko pääkaupunkiseutua linkittyen Helsingin ja Espoon hankekokonaisuuksiin
 - Vastuullinen tutkija: FT Hanna Dhalmann, Helsingin yliopiston Geotieteiden ja maantieteen laitos
 - Mukana hankkeessa: professori Mari Vaattovaara (HY) ja erikoistutkija Katja Vilkama (Helsingin kaupungin tietokeskus)

Taustalla kaupunkiseudulla näkyvät muutokset

- Huono-osaisuuden alueellinen keskittyminen ja rakenteiden muuttuminen pysyviksi
- Suhteellisen nopea väestön monietnistyminen
- Maahanmuuttajien keskittyminen samoille alueille kantaväestön huono-osaisuuden kanssa
- Mahdolliset itseään ruokkivat kehät (esim. Kauppinen et al. 2011; Vaattovaara & Kortteinen 2012; Bernelius 2013).
- Vilkama 2011: Kantaväestön osuus on laskenut ns. maahanmuuttajakeskittymissä valikoivan muuttoliikkeen seurauksena

Tutkimuksen tavoitteet

- Tuottaa lisätietoa sekä kantaväestön että maahanmuuttajataustaisen väestön valikoivasta muuttoliikkeestä ja siihen vaikuttavista tekijöistä pääkaupunkiseudulla
 - Miksi kantaväestö muuttaa pois tai karttaa tiettyjä asuinalueita? Miten he kokevat asuinalueiden viimeaikaisen monietnismisen, ja vaikuttaako tämä muuttokäyttäytymiseen?
 - Mitkä tekijät suuntaavat maahanmuuttajataustaisen väestön asumisvalintoja?
 - Yksittäiset tarkennetut kysymykset: Asuinalueen maineen merkitys asumisvalinnoille, maahanmuuttajien asuntomarkkinakäyttäytyminen, jne.

Nodesin jatkohanke

- Tutkimus on jatkoa laajalle pohjoismaiselle vertailevalle tutkimushankkeelle ”Nordic welfare states and the dynamics and effects of ethnic residential segregation” (NODES).
- Käyttää Nodesin aikana kerättyjä aineistoja, joiden analysointi on jo aloitettu, ja joiden tuloksia tullaan julkaisemaan jo vuoden 2013 aikana.

Arvo asuinalueiden kehittämishankkeille

- Valikoivaan muuttoliikkeeseen vaikuttavat toimet ovat ensisijaisia tavoiteltaessa segregaaation ehkäisyä ja alueiden elinvoimaisuuden lisäämistä (esim. Andersson 2006).
- Tutkimus tuottaa uutta tietoa alueiden veto- ja työntötekijöistä sekä valikoivan muuttoliikkeen dynamiikasta
- Tutkimus tavoittaa erilaiset aluetyypit ja niiden asukkaat

Aineisto

- Kysely, 1339 vastaajaa (2011)
- Pääkaupunkiseudulla asuva 29–54 -vuotias kantaväestö
- Asuinalueen valintaan, viihtymiseen ja muuttohalukkuuteen ja muuttosyyhin liittyviä kysymyksiä
- Erityisenä painopisteenä naapuruston monietnistymisen vaikutus
- Lisäksi 90 kpl kohdennettuja teemahaastatteluja kantaväestölle sekä 45 kpl maahanmuuttajille (viro, somali, turkki)

Kyselyn otanta-asetelma

	Maahanmuuttajakeskittymät (10. desiili)		Muut alueet (1.-9. desiili)	
	Muuttaneet	Pysyneet	Muuttaneet	Pysyneet
Otos	750	750	750	750
Vastanneet	335	309	345	350

Maahanmuuttajakeskittymät eroavat muista alueista asuntokannaltaan ja väestön sosioekonomisilta piirteiltä

	Maahanmuuttajakeskittymät	Muut alueet
Maahanmuuttajien osuus (%)	17,2	6,7
Maahanmuuttajataust. lasten osuus (%)	28	7,4
Työllisyysprosentti	68,1	78,3
Korkeastikoulutettujen osuus (%)	26,5	45,4
Työtulojen keskiarvo (€)	23 314	36 502
Kunnallisen vuokrasektorin osuus (%)	40,4	15,8
Kerrostalojen osuus asuntokannasta (%)	87,6	52,1

Kiitos!

- Lisätietoja: hanna.dhalmann@helsinki.fi